

Sygn. akt I CSK 116/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z powództwa A. O.
przeciwko [...] Bank [...] S.A. w Warszawie
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 18 marca 2014 r., sygn. akt VI ACa 50/14,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik powoda A. O. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 marca 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Z kolei wykazując spełnienie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinien nie tylko sprecyzować przepis wymagający wykładni, ale także

wyjaśnić, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tego przepisu wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest przytoczenie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie, to zobowiązany jest przytoczyć rozbieżne orzeczenia sądów i poddać je analizie w celu wykazania, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przytoczyć argumenty wskazujące, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publiczne zadania jakie ma do spełnienia rozpoznanie skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Z przytoczonych względów, wywód sformułowany przez skarżącego w przedmiocie naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 415 k.p.c. nie przekonuje o występowaniu zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sam skarżący dostrzega, że przepis ten był wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, zaś ewentualne wadliwości przy jego zastosowaniu nie przesądzają o tym, że w sprawie wydano oczywiście nieprawidłowe orzeczenie.

Odnosząc się do sformułowanej we wniosku problematyki wykładni oświadczeń woli (art. 65 § 2 k.c.), a także oceny ważności umowy (art. 58 § 1 i 2 k.c.) należy zauważyć, że zgodnie z poczynionymi w sprawie ustaleniami

faktycznymi, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 k.p.c.), nie można zarzucić pracownikom pozwanego banku niedopełnienia obowiązków informacyjnych w stosunku do powoda. Pracownicy banku w sposób drobiazgowy tłumaczyli pełnomocnikowi powoda naturę wszelkich proponowanych transakcji, uprzedzając o możliwym ryzyku w przypadku odwrócenia się tendencji kursu złotego w stosunku do euro. O tym, że ryzyko to było podjęte przez pełnomocnika powoda w pełni świadomie świadczy potwierdzenie tej czynności przez samego powoda dokonane w grudniu 2008 r. W świetle tych ustaleń uzasadniona jest konkluzja Sądu Apelacyjnego, że w sprawie nie zaszła przesłanka nieważności umowy.

Co do powołanej we wniosku kwestii wykładni art. 5 ust. 2 pkt 4 i 10 ustawy Prawo bankowe oraz art. 72 ustawy Prawo o obrocie instrumentami finansowymi, w brzmieniu z dnia 16 lipca 2008 r., a także § 10 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, to należy wskazać, że problematyka ta nie była przedmiotem rozważań w toku postępowania i nie miała zasadniczego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Należy raz jeszcze podkreślić, że ze względu na publiczne zadania jakie ma do spełnienia rozpoznanie skargi kasacyjnej, skarżący powinien był wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Odnosząc się do przesłanki przedsądu ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., wypada podkreślić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do wykazania tych wadliwości. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby badania szczegółów czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia.

O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, Lex nr 1232793).

W konkluzji należy stwierdzić, że powołane we wniosku przesłanki nie zostały wykazane. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).